

ਖੁਲਾਸਾ ਖੁਤਬਾ ਜੁਮੱ 22.08.14

ਵੱਲੋਂ : ਨਜ਼ਾਰਤ ਨਸ਼ਰੋ ਇਸ਼ਾਅਤ ਕਾਦੀਆਂ

ਅਸੀਂ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਸਤਵਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ । ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਹਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਹਿਮਾਨ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਸਜੱਣ ਮਹਿਮਾਨ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਕਰੀਬੀ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੱਦ ਅਜਿਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਹਕ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਅਮੀਰੁਲ ਮੋਮਿਨੀਨ ਖਲੀਫ਼ਤੁਲ ਮਸੀਹ ਖ਼ਾਮਿਸ ਅਯੱਦਾਹੁਲੱਹ ਤਆਲਾ ਬਿ ਨਸਰਿਹਿਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਦੇ ਜੁਮੇ ਦੇ ਖੁਤਬੇ ਦਾ ਸਾਰ ਜੋ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਮਸਜਿਦ ਬੈਤੁਲ ਫ਼ਤੂਹ ਲੰਦਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ।

ਤਸ਼ਹੁੱਦ, ਤਉਜ਼ ਅਤੇ ਸੂਰਤ ਫ਼ਾਤਿਹਾ ਦੀ ਤਲਾਵਤ ਦੇ ਬਾਦ ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਅਯੱਦਾਹੁਲੱਹ ਤਆਲਾ ਬਿ ਨਸਰਿਹਿਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ :

ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਦੀ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਇੰਸ਼ਾਅਲੱਹ, ਅਹਮਦੀਆ ਮੁਸਲਿਮ ਜਮਾਤ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਜਲਸਾ ਅਗੱਲੇ ਜੁਮੇ ਤੋਂ ਅਰੰਭ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਜਲਸਾਗਾਹ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵਾਹਵਾ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਪੂਰੇ ਵੀ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹਨ । ਮਹਿਮਾਨ ਵੀ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹਨ । ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਜਲਸੇ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਆ ਚੁਕੇ ਹਨ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇ । ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੇ ਅਮਾਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ । ਨ ਕੇਵਲ ਅਹਮਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸਗੋਂ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਹ ਅਮਨ ਤੇ ਸਕੂਨ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੁੰਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਾਲੰਟੀਯਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੇਠ ਸਾਡੇ ਜਲਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਹਨ । ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਕ ਜੁਮੱ ਪਹਿਲਾਂ ਜਲਸੇ ਦੇ ਕਾਰਜ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹਾਂ । ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਸੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਕਰਾਂਗਾ ।

ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਜਲਸੇ ਦੇ ਮਹਿਮਾਨਾ ਬਾਰੇ ਧਿਆਨ ਖਿਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਜਲਸਾ ਸਾਲਾਨਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ । ਜਲਸੇ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਹਿਮਾਨ ਜਲਸੇ 'ਤੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਖ਼ਾਲਸ ਧਾਰਮਕ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਲਸੇ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਇਹੋ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਜੱਦ ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਹਿਮਾਨ ਦੀ ਮਹੱਤਾ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੱਦ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੁੰਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਜਲਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖ਼ਾਲਸ ਧਾਰਮਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੱਸਿਆ ਹੈ । ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਮਹੱਤਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀਗੱਤ ਲਾਭ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ । ਕਿਸੇ ਸੰਸਾਰਕ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ । ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪੁੰਨ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਏਧਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਹਿਮਾਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵੈ ਸੇਵਕ ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਹ ਮਹਿਮਾਨ ਆਮ ਮਹਿਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਵਰਤਮਾਨ ਯੁੱਗ ਦੇ ਇਮਾਮ ਵੱਲੋਂ ਕਾਇਮ ਕੀਤੇ ਨਿਜ਼ਾਮ 'ਤੇ ਲੱਬੈਕ (ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ) ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਰੱਬ ਖ਼ਾਤਰ ਇਕਤੱਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਹਿਮਾਨ ਹਨ ।

ਕਈ ਵਾਰ ਬਹੁਤਾ ਖਰਚਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਏਧਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ । ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਬਰਕਤ ਦਾ ਸਬਬ ਬਣ ਜਾਵੇ । ਖਿਲਾਫ਼ਤ ਨਾਲ ਸਨੇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਦੁਆਰਿ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਖ਼ਲੀਫ਼ਾ ਨਾਲ ਭੇਟ ਦੀ ਵੀ ਸਬਬ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ । ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਆਉਂਦੇ ਹਨ । ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਹੋਏ ਅਹਮਦੀ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਵੀ ਹਨ । ਇਹਨਾ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਖੱ ਵਿੱਚ ਜੱਦ ਮੈਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਤ ਨਾਲ ਸਨੇਹ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਰੱਬ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵੱਧਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉਹ ਮੋਮਨੀਨ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਤ ਨਾਲ ਸਨੇਹ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜਤਨਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ । ਇਹ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਨੇ ਇਸ ਇਸ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੂੰ ਭੇਜ ਕੇ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਬਾਦ ਇਸ ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਸੱਚੀ ਤੇ ਹਕੀਕੀ ਵਿਦਿਆ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਕਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ । ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਤੇ ਸਨੇਹ ਭਰੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕੇ । ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਹਕੀਕੀ ਇਸਲਾਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੁਣ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਅਮਨ ਹੈ । ਸੋ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ, ਸੁਣਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸਿਖਣ ਲਈ ਲੋਕ ਏਧਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹੋ ਕਰਣ ਹੈ ਜੋ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਤ ਨਾਲ ਸਨੇਹ ਤੇ ਪਿਆਰ ਹੈ । ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਜਲਸੇ ਉੱਪਰ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕ ਇਸ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਲਸੇ ਦੇ ਰੂਹਾਨੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਗੇ । ਵਿਦਿਅਕ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਕ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ । ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਦੇ ਵੀ ਵਾਰਸ ਬਣਨਗੇ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਖ਼ਲੀਫ਼ਾ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ । ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਏਧਰ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਸਾਰਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਗੱਲ ਵੱਲ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬੈਅਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਹੈ ।

ਇਸ ਲਈ ਏਧਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਅਸਥਾਨ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਮਹਤੱ ਹੈ । ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਇਹਨਾ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਮਹਤੱ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਮਹਤੱ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਹੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਵੈ ਸੇਵਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਸੰਸਾਰਕ ਪੱਖੋਂ, ਇਕ ਚੰਗੇ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਵਾਹਵਾ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੇਗਾਂ ਉੱਪਰ ਖਾਣਾ ਪਕਾਉਣ, ਰੋਟੀਆਂ ਪਕਾਉਣ ਜਾਂ ਹੋਰਨਾ ਕਾਰਜਾਂ ਉੱਪਰ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਟਾਇਲੈਟਸ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਉੱਪਰ ਵੀ ਖੜਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਖਿੜੇ ਮੱਥੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਉਹ ਅਤਿਅੰਤ ਦੁਆਵਾਂ ਦਾ ਵਾਰਸ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਫਿਰ ਇਹੋ ਸੇਵਕ ਭੈਰ ਅਹਮਦੀ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਇਕ ਬੱਚਾ ਵੀ ਜੱਦ ਜੱਲਸੇਗਾਹ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਫਿਰਕੇ ਪਾਣੀ ਪਿਆ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਇਕ ਗੁੰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਸਬਬ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਉਹ ਵੀ ਇਕ ਖ਼ਮੋਸ਼ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਹਾਂ ਜੋ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਫ਼ਸਾਦ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਏ ਸਗੋਂ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਪਾਣੀ ਵੀ ਪਿਆਉਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਤਮਕ ਪਾਣੀ ਵੀ ਪਿਆਉਂਦੇ ਹਾਂ । ਸੋ, ਮਹਿਮਾਨ ਦੀ ਮਹਤੱ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਦੀ ਮਹਤੱ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ । ਸੋ, ਖ਼ੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਹਨ ਉਹ ਸੇਵਕ ਤੇ ਸਵੈ ਸੇਵਕ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਰੱਬ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਣ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਕੁਰਆਨ ਕਰੀਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਨੇ ਮਹਿਮਾਨ ਨਵਾਜ਼ੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਮਹਤੱ ਦੱਸੀ ਹੈ । ਹਜ਼ਰਤ ਇਬਰਾਹੀਮ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਖ਼ੁਬੀਆਂ ਦਾ ਜੱਦ ਵਰਨਣ ਹੋਇਆਂ ਤਾਂ ਮਹਿਮਾਨ ਨਵਾਜ਼ੀ ਦੇ ਗੁਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ । ਸੋ, ਉਹ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਜੋ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਲੋਭ ਦੇ ਮਹਿਮਾਨ ਨਵਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰੱਬ ਨੇੜੇ ਇਕ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਰੱਬ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ । ਰੱਬ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਲਾਲਸਾ, ਕੋਈ ਮਤਬਲ ਜਾਂ ਕੋਈ ਧੰਨਵਾਦ ਵਸੂਲ ਕਰਨਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ।

ਇਸ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਨ ਅਜਿਹੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਉਧਾਰਣ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕੇਵਲ ਅਲੱਹ ਖ਼ਾਤਰ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰਕ ਲੋਭ ਕੋਈ ਨ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਮੇਜ਼ਬਾਨਾਂ ਦੀ ਉਧਾਰਣ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕੇਵਲ ਅਲੱਹ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਖ਼ਾਤਰ ਮਹਿਮਾਨ ਨਵਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣ । ਇਹ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਸਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਜਮਾਤ ਅਹਮਦੀਆ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਸੂਲ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਮਾਨ ਯੁੱਗ ਦੇ ਇਮਾਮ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ । ਇਸੇ ਲਈ ਕਿ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਤ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪਿਰੋਏ ਗਏ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਣ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਦੇ ਜਤਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਪਹਿਲ ਦਿਆਂਗੇ । ਹਰ ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਛੋਟਾ ਵੱਡਾ ਪੁਰੂਸ਼ ਇਸਤਰੀ ਬੱਚਾ ਜੁਆਨ ਤੇ ਬੁੱਢਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਸੋ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੰਕਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਸੇਵਾ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਇੰਸ਼ਾਅਲੱਹ ਪੂਰੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ । ਜੋ ਵਕਾਰੇ ਅਮਲ (ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ) ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਇਸ ਸਾਲ ਤਾਂ ਰੱਬ ਦੀ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਨੌਜੁਆਨ ਵੀ ਵਕਾਰੇ ਅਮਲ (ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ) ਵਿੱਚ ਆਰਜ਼ੀ ਵਕਫ਼ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਤਜਰਬਾ ਨਹੀਂ ਸੀ । ਇਸ ਲਈ ਉਚਿਤ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਕਰਨਾ ਸਾਡਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਰੱਬ ਦਾ ਵੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਉਚਿਤ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਮਿਲਦੀ ਰਹੇ । ਅਤੇ ਅਵਸ਼ ਹੀ ਉਚਿਤ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਤੇ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੁਭਾਵ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਨਵੇਂ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਜ਼ਾਮ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਨਕਾਰੀ ਨਹੀਂ । ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਦੱਸੀ ਜਾਵੇ । ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨਵੇਂ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਦੇਖ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੱਚੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਡਿਊਟੀਆਂ ਤੇ ਸੇਵਾ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨੀ ਹੈ । ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਹਤੱ ਦਸੱਣ ਲਈ ਨਸੀਹਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਦਾ ਇਹ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ : (وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ) (الذاريات 56) ਅਰਥਾਤ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਂਦਾ ਰਹਿ ਕਿਉਂਕਿ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਣਾ ਭਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਰੱਬ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਵੀ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ।

ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਡਿਊਟੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁਸਾਫ਼ਰ ਹਨ, ਸਾਡੇ ਮਹਿਮਾਨ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਚੰਗਾ ਵਰਤਾਉ ਕਰਨਾ ਹੈ । ਕਈ ਵਾਰ ਕਈ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੇ ਗ਼ਲਤ ਰਵਈਏ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਹੌਸਲੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਹਰ ਇਕ ਸੇਵਕ ਨੂੰ, ਹਰ ਡਿਊਟੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਬਰ (ਸ਼ਾਂਤੀ) ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਹਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਪੂਰੇ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ । ਸਾਨੂੰ ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਨੇ ਨਬੀ ਦੀ ਉਧਾਰਣ ਦੇਕੇ ਕੁਰਆਨ ਕਰੀਮ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮਹਿਮਾਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸੰਭਾਲਨਾ ਹੈ । ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਸਲਾਮ ਦੇ ਉਤੱਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਦਾਚਾਰਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਤੱਰ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਨੇਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਮਨ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਕਟ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਕੀਕੀ ਸਲਾਮਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੈ ਜੱਦ ਖੁਸ਼ੀ ਪਹੁੰਚੇ ।

ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਸਮੇਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਹਕੀਕੀ ਖੁਸ਼ੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ । ਸੋ, ਸਾਡੇ ਹਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਹਿਮਾਨ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਇਉਂ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸੰਬੰਧੀ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇਖ ਕੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਕਰੀਬੀ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਫਿਰ ਜੱਦ ਅਜਿਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਹੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਹੱਕ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਫਿਰ ਮਹਿਮਾਨ ਨਵਾਜ਼ੀ ਦਾ ਇਹ ਮਿਆਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਸੀਲਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਪਣੀ ਸਮਾਰਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਚੰਗੀ ਮਹਿਮਾਨ ਨਵਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਪਹੁੰਚਾਈਏ । ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

ਸੋ, ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਸਾਥੋਂ ਅਜਿਹੀ ਮਹਿਮਾਨ ਨਵਾਜ਼ੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੰਗੀ ਸਹੂਲਤ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ । ਫਿਰ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ । ਆਪ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਾਡਾ ਕਿਵੇਂ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ, ਆਪ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਮਹਿਮਾਨ ਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਹੱਕ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ । ਅਜਿਹੀਆਂ ਉਧਾਰਣਾ ਵੀ ਹਨ ਕਿ ਮਹਿਮਾਨ ਬਹੁਤੇ ਆ ਗਏ । ਆਪ ਨੇ ਮਹਿਮਾਨ ਸਹਾਬਾ (ਸਾਥੀਆਂ) ਵਿੱਚ ਵੰਡਣੇ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਵੀ ਮਹਿਮਾਨ ਲੈ ਲਏ । ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਏ । ਘਰ ਜਾਕੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਖਾਣਾ ਤੇ ਪਾਣੀ ਹੈ । ਹਜ਼ਰਤ ਆਇਸ਼ਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹਾ ਨੂੰ ਜੱਦ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਪ ਦੀ ਇਫ਼ਤਾਰੀ ਲਈ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਉਹੋ ਹੈ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ । ਆਪ ਨੇ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਖਾਓ ਅਤੇ ਫਿਰ ਰਿਵਾਇਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਖਾਣੇ ਨਾਲ ਜੋ ਹਜ਼ਰਤ ਆਇਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਵਲ ਆਪ ਦੀ ਇਫ਼ਤਾਰੀ ਲਈ ਸੀ ਮਹਿਮਾਨ ਵੀ ਰੱਜ ਗਏ ।

ਆਪ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਹਾਬਾ ਦੀ ਵੀ ਇਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਸਹਾਬਾ ਵੀ ਮਹਿਮਾਨ ਨਵਾਜ਼ੀ ਦੀ ਅਤਿਅੰਤ ਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ । ਅਤੇ ਮਹਿਮਾਨ ਦਾ ਇਹੋ ਹੱਕ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੋਮਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਕਿ ਇਸ ਹੱਕ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ । ਇਹ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ ਅਤੇ ਸਹਾਬਾ ਵਿੱਚ ਆਪ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਪਦਚਿੰਨ੍ਹਾ ਉੱਪਰ ਚਲਣ ਦਾ ਸ਼ੋਕ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਹਾਬਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਹਿਮਾਨ ਨਵਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਚੈਰਾਨੀ ਭਰੀਆਂ ਉਧਾਰਣਾ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ । ਮਹਿਮਾਨ ਨਵਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਉਧਾਰਣਾ ਹਰ ਜਿਸ ਨੇ ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਨੂੰ ਵੀ ਖੁਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਨੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਜੱਦ ਮਹਿਮਾਨ ਦੀ ਮਹਿਮਾਨ ਨਵਾਜ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨਾਲ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਉਹ ਕਿਸ ਉਚਕੋਟਿ ਦੇ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਸਨ, ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ । ਅਲੱਹ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਮਿਲਿਆ, ਇਸ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਇਕ ਰਿਵਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇਉਂ ਵਰਨਣ ਹੈ :

ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂਹੁਰੈਰਾ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਮੁਸਾਫ਼ਰ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਕੋਲ ਆਇਆ ਆਪ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੇ ਘਰ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਮਹਿਮਾਨ ਲਈ ਖਾਣਾ ਭਿਜਵਾਓ । ਘਰੋਂ ਜਵਾਬ ਆਇਆ ਕਿ ਅੱਜ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਇਸ ਤੋਂ ਹਜ਼ੂਰ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੇ ਸਹਾਬਾ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੌਣ ਕਰੇਗਾ । ਇਕ ਅੰਸਾਰੀ ਨੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹਜ਼ੂਰ ਮੈਂ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹਾਂ । ਸੋ, ਉਹ ਘਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਮਹਿਮਾਨ ਖਾਤਰ ਮਹਿਮਾਨ ਨਵਾਜ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੋ । ਪਤਨੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਅੱਜ ਘਰ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਖਾਣ ਨੂੰ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਖਾਣ ਲਈ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਅੰਸਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਚੰਗਾ, ਤੁਸੀਂ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦੀਵਾ ਜਗਾਓ ਅਤੇ ਜੱਦ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਵੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਥਪਕ ਕੇ ਬਹਿਲਾ ਕੇ ਸੁਆ ਦਿਓ । ਸੋ, ਇਸਤਰੀ ਨੇ ਖਾਣਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਦੀਵਾ ਜਗਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਆ ਦਿੱਤਾ । ਫਿਰ ਦੀਵਾ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਨਾਲ ਉੱਠੀ ਅਤੇ ਜਾਕੇ ਦੀਵਾ ਬੁਝਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦੇਵੇਂ ਮਹਿਮਾਨ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਖਾਣਾ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ । ਸੋ, ਉਹ ਦਵੇਂ ਵੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਭੁੱਖੇ ਹੀ ਰਹੇ । ਸਵੇਰੇ ਜੱਦ ਉਹ ਅੰਸਾਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਤਾਂ ਆਪ ਨੇ ਹੱਸ ਕੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਰਾਤ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਨਾਲ ਤਾਂ ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਨੇ ਵੀ ਮੁਸਕਰਾ ਦਿੱਤਾ । ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ । ਇਸੇ ਮੌਕੇ ਰਿਵਾਇਤ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਆਇਤ ਵੀ ਨਾਜ਼ਲ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ (*وَيُؤْتُونَ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ*) (*وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ*) الحشر 10 ਇਹ ਅੰਦਰੂਨ ਪਾਕ ਤੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਭਾਵੀ ਭਲੇਪੁਰੁਖ ਹਨ । ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਤੇ ਭਲੇ ਪੁਰੁਖ ਆਪਣੇ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਨਾਲੋਂ ਦੁਜਿਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕ ਮਹਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੱਦ ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਲੋੜਵੰਦ ਤੇ ਭੁੱਖੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ

ਜੇ ਨਫਸ ਦੇ ਬੁਖਲ ਤੋਂ ਬਚਾਏ ਗਏ, ਉਹੋ ਸਫਲਤਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ । ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨੀ ਦਿਨੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਹਿਮਾਨ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੱਮਦ ਸਲੱਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਸੱਚੇ ਆਸ਼ਕ ਦੇ ਮਹਿਮਾਨ ਹਨ, ਧਾਰਮਕ ਮੰਤਵ ਲਈ ਯਾਤਰਾ ਕਰਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਹਿਮਾਨ ਹਨ । ਅੱਜ ਵੀ ਭਾਵੇਂ ਉਦੇਸ਼ ਇਕ ਹੈ ਪਰ ਹਾਲਾਤ ਵੱਖ ਹਨ । ਇੱਥੇ ਤਾਂ ਹੁਣ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਕੇ ਫਿਰ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ । ਨਿਜ਼ਾਮੇ ਜਮਾਤ ਬਾਕੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਪਲੱਭਦ ਕਰੇਗਾ ।

ਸੋ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪ ਸਾਰੇ ਸੇਵਕ ਪੁਰੁਸ਼ ਇਸਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਖੁਸ਼ ਕਿਸਮਤ ਹਨ ਜੋ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮਉਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਦੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ । ਇਸ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮਉਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਦੇ ਪਦਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਕਾ ਦੀ ਪੈਰੁਵੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨਮੂਨੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੱਦ ਆਪ ਨੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਮਹਿਮਾਨ ਨਵਾਜ਼ੀ ਲਈ ਆਪਣਾ ਆਰਾਮ ਵੀ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਰਦੀ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਰਜ਼ਾਈ ਬਿਸਤਰ ਦੇ ਰਾਤ ਲੰਘਾਈ । ਖਾਣੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਹਜ਼ਰਤ ਅੱਮਾਂ ਜਾਨ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਨੂੰ ਰਕਮ ਦੇ ਬੰਦੋਬਸਤ ਲਈ ਵਰਤਿਆ । ਅਤੇ ਇਹੋ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਆਪ ਦੇ ਸਹਾਬਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਰਾਮ 'ਤੇ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦੇ ਸਨ । ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮਉਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਜਲਸੇ ਬਾਰੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਉੱਪਰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਣ ਸਗੋਂ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਸੋ, ਇਹ ਪਾਠ ਹੈ ਸਾਡੇ ਸੇਵਕਾਂ ਲਈ । ਕਈ ਵਾਰ ਕਈ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਕਮੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਗੋਂ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਖਾਤਰ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।

ਫਿਰ ਆਪ ਅਲੈਹਿ ਨਲਾਮ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ (ਠੀਕ ਹੈ) ਜੋ ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇਕ ਨਮੂਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇਕ ਸਬਕ ਹੈ । ਹਜ਼ਰਤ ਸ਼ੇਖ ਯਾਕੂਬ ਅਲੀ ਇਰਫ਼ਾਨੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿ ਜੰਗੇ ਮੁਕੱਦੱਸ ਦੀ ਤਕਰੀਬ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਹਿਮਾਨ ਇਕੱਤਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ । ਇਕ ਦਿਨ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮਉਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਲਈ ਖਾਣਾ ਰੱਖਣਾ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਭੁੱਲ ਗਿਆ । ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਭੁੱਲ ਗਈ । ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਾਹਵਾ ਰਾਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਨੇ ਵਾਹਵਾ ਉਡੀਕ ਮਗਰੋ ਪੁੱਛਿਆ, ਖਾਣੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਹੋਈ । ਬਜ਼ਾਰ ਵੀ ਬੰਦ ਹੋ ਚੁਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਨ ਮਿਲ ਸਕਿਆ । ਹਜ਼ੂਰ ਨੂੰ ਅਸਲ ਅਵਸਥਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ । ਆਪ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਐਨ੍ਹੀ ਘਬਰਾਹਟ ਤੇ ਕਸ਼ਟ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ । ਦਸਤਰਖਵਾਨ ਵਿੱਚ ਦੇਖ ਲਓ, ਕੁਝ ਬੱਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹੋ ਬਹੁਤ ਹੈ । ਦਸਤਰਖਵਾਨ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਰੋਟੀਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਟੁਕੜੇ ਸਨ । ਆਪ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਇਹੋ ਬਹੁਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਦੋ ਟੁਕੜੇ ਲੈਕੇ ਖਾ ਲਏ ਅਤੇ ਬਸ । ਇਹ ਸ਼ੇਖ ਯਾਕੂਬ ਅਲੀ ਸਾਹਬ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਘਟਨਾ ਮਮੂਲੀ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮਉਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਦੀ ਸਾਦਗੀ ਦਾ ਹੈਰਾਨੀ ਭਰਿਆ ਆਚਰਣ ਉੱਭਰਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ । ਖਾਣੇ ਲਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਆਪ ਨੇ ਇਹ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੁਵੇਲੇ ਕਸ਼ਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਾਜ ਸੱਜਾ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਖਾਣਾ ਆਪ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਅਤੇ ਨ ਹੀ ਇਸ ਗ਼ਫਲਤ ਤੇ ਬੇ ਪਰਵਾਹੀ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨ ਹੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਅਤਿਅੰਤ ਖੁਸ਼ੀ ਤੇ ਖਿੜੇ ਮੱਥੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਘਬਰਾਹਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ।

ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਕਦੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਬਹੁਤੀ ਗਿਣਤੀ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸੇਵਕਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਜੋ ਚੰਗੇ ਆਚਰਣ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਇਸ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ । ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਕਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਪਰ ਹਰ

ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕ ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਮਹਿਮਾਨ ਨਵਾਜ਼ੀ ਦਾ ਵੀ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਕਾਰਕੁਨਾ (ਸੇਵਕਾਂ) ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਕੇ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਡਿਯੂਟੀ ਤੇ ਵਿਹਲੇ ਹੋਕੇ ਆਉਣ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇ । ਇਕ ਉਸੂਲੀ ਹਿਦਾਇਤ ਜੋ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੁੰਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੇ ਮਹਿਮਾਨ ਨਵਾਜ਼ੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਹੋਈ ਤਾਂ ਆਪ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਮੇਰਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਹਿਮਾਨ ਨੂੰ ਕਸ਼ਟ ਨ ਹੋਵੇ ਸਗੋਂ ਉਸ ਲਈ ਸਦਾ ਤਾਕੀਦ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਸਕੇ ਮਹਿਮਾਨ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ । ਮਹਿਮਾਨ ਦਾ ਦਿਲ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਾਂਗ ਕੋਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਰਤਾ ਜਿੰਨੀ ਠੋਕਰ ਨਾਲ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਆਪ ਵੀ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਖਾਣਾ ਖਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਜੱਦ ਰੋਗ ਵੱਧ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਰਹੇਜ਼ੀ ਖਾਣਾ ਖਾਣਾ ਪਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨ ਰਹਿ ਸਕਿਆ । ਨਾਲ ਹੀ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਐਨ੍ਹੀ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਇਕ ਥਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਹੁਤ ਨ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਕਰਕੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਈਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਇਆ । ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਸ਼ਟ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿਆ ਕਰੇ । ਕਈ ਲੋਕ ਰੋਗੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਖਾਣੇ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਦਾ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਮਹਿਮਾਨ ਨੂੰ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਠੋਕਰ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣੀ, ਸਦਾ ਉੱਚੇ ਆਚਰਣ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨਾ ਹੈ । ਹਰ ਸੇਵਕ (ਕਾਰਕੁਨ) ਦਾ ਹਰ ਥਾਂ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਸ਼ਟ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰੇ ਵੀ ਤਾਂ ਬਜਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਰੁੱਖਾ ਸੁੱਕਾ ਉੱਤਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਦੇ ਕਸ਼ਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਹ ਆਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਦੀ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਕਾਰਕੁਨਾ (ਸੇਵਕਾਂ) ਦੀ ਵਾਹਵਾ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਜਬੂਝ ਵੀ ਹੈ । ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਠਤਾਈਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤਾਂ ਰੱਖਣ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਸਬਬ ਬਰੀਕੀ ਵਿੱਚ ਜਾਕੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਗ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਸੁਸ਼ੁਤੀ ਨ ਕਰਨ ।

ਫਿਰ ਦੂਜੀ ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਵਿਭਾਗ ਸਿਕਓਰਟੀ ਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੁਕੰਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੀਬਰਤਾ ਨਾਲ ਜਮਾਤ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਜਾਣੂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਗਤੀ ਵੱਲ ਕਦਮ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ । ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕੀਨਾ ਤੇ ਸਾਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਗੋਦਾਂ ਗੁੰਦਣ ਦੇ ਜਤਨ ਵੀ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ । ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਹੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ । ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣ ਕਿ ਸਿਕਓਰਟੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਡੂੰਘਿਆਈਆਂ ਤੇ ਡੂੰਘੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਚੰਗੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ । ਹਰ ਥਾਂ ਜਿੱਥੇ ਚੈਕਿੰਗ ਦੇ ਪੁਆਇੰਟਸ ਹਨ ਓਥੇ ਡਿਯੂਟੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਚੰਗਾ ਆਚਰਣ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਹਰ ਥਾਂ ਕੇਵਲ ਬੱਚੇ ਨ ਹੋਣ ਸਗੋਂ ਵੱਡੇ ਸਮਝਦਾਰ ਲੋਕ ਵੀ ਹਰ ਥਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ । ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧਕੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚੜ੍ਹਨ ਲਈ ਦੁਆਵਾਂ ਕਰਨ । ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਜਤਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕੇਵਲ ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਦੀ ਮਦਦ ਤੇ ਮਿਹਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਆ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ । ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਦੁਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਕਿ ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਜਲਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪੂਰਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਲਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ।